

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

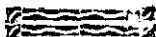
Indult BETSBÖL Szereddán 11. Novemberben 1789.

A Táborozó Határ-szélekről.

Oktobernek 29-dikén azt írják Zemlinből, hogy éppen ezen napön indula-meg Ferentz fő Herceg Ó-Orsovdhoz, hova F. M. B. Laudon már tegnap el-indult vala. — Belgrádban meg-szünés nélkül dolgoznak, hogy az egész várat és vároli menél hamarébb lakhatová teljessék. Ki-hirdettetett, hogy a' ki Belgrádban 50 eisztendő vagy több alatt is házat birt, a' jövő eisztendőben Aprilisnek végéig jelentse magát ez-eránt. Már sok Familiák vizsza kapták és valósággal meg-is szállották itten hajdoni örökségeket. — Belgrádban tsak 5 Batalion

X x x x

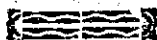
gya-

gyalogság maradt, kiknek Komondóját Fegyver-tármester Gróf *Browné* tette egy ideig kezéhez. A' többi gyalog Batalionak Okt. 27-dikén Belgrádból Zemlinbe költöztenek által, hogy innen fellyebb jöjjenek téli-szállásra; a' minthogy a' M. Gránátérok megint Pestig és Budáig fognak feljöni. — Feldmarsal *Laudon* következő tulajdon irásával köszönte-meg a' Budaiaknak Táborá eránt-való szíveségeket:

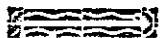
„ Azon 1000 akó borból álló ajándék, melyet Buda városa a' Belgrádot meg-vett Tábornak ajándékozott, világos bizonyága annak, mely nagyra tudja ezen város a' katonákat és azoknak szolgálatajokat betsülneni. Én ezen ajándékot, az egész Tábornak nevében köszönettel vészem, és kérem a' Nemes városi Tanátsot és Polgárságot, hogy az én személyes köszönetemről és tiszteletemről-is győzettség-meg. “ Belgrád 27. Okt. 1789. *Laudon*.

Szemendria, 28. Okt. „ Ezen Városnak erőssége áll egy más-fél ölnyi kemény kö-falból és a' Duna-felől 24 tornyokból, vagy bályákból. A' vár-fokán, és a' Tornyokban sok zsák termés köveket találánk, melyeket a' Törökök kétségtől azért hordottanak vala ide, hogy a' miéinket kövel köszöntsek; de a' Belgrádiaknak sorfak ezeket-is előbb arra győzék, hogy Kapitulájjanak, hogy sem ezeknek hasznát vegyék. — Tegnap, a' *Szent Ferentz* szerzetéből való Atya *Brotsko Gergely*, ki született Budai fi, és a' *Mihályevits Szabad-sergénél* Tábori Káplán, egy emlékeztető arany pénzt kapaitten ő Felségétől, az ő Felsége mely-képével, melyet

lyet Gen. *Ottó* maga függeszté mellyére. Az oka, mellyért ezt *Brotskó* Atya nyerte ez: „ Midőn ezen Szabad-sereg a' Török földjén Sept. 11. egy érdőn kereftül Belgrád-felé utazna, 400 Törökökre botlik, és azokkal tsatába elegyedik. A' meg-nevezett Atya az *Avántgárdával* vala, és leg-első vala, ki a' Húszokkal és Jágerekkel a' maga Pistollyát az ellenségre lötte, és mind addig jelen vólt a' tsatában, mig a' Törökök, kik a' miéinknek útjokat akarják vala el-zárni, el-nem kergettetének. Ennekutánna, midőn a' Komendáns azon gondolkoznék, hogy F. M. L. Hertz. *Valdeknek*, ki még a' maga Sergevel Szerim-felől vala, mi-módon tehetne tudósítást, rá-vezzi magát Páter *Brotskó* egyes egyedül, hogy Paripájával a' Száván által-ufszon. El-is megy szereztsésen a' partig; ott belé-ngrott a' vízbe, és a' Tudósítást által-adá a' Hertzegnek, melyre következő étzaka *Valdek* által-ment. Azt beszéllik ezen Tábori Káplány Urról, hogy a' maga Papi-köteletségét-is különös szorgalmatofsággal és buzgósággal viszi véghez; Magyarúl, Németül, Totúl és Illyriáúl tökéletesen tud beszélleni; a' Görög-vallású Tisztekkel és köz-emberekkel szép edgyességben él, a' katonákat bátorságra és álhatatofságra öztönezi, és maga-is a' tsatában ezek előtt meg-rettenthetetlenül elől-mégyen.

Gaudium est miseris socios habuisse malorum!
Senki-is Belgrádnak el-veztésén ugy nem örül a' Hóld alatt, mint a' *Berbirből* el-fzaladott Törökök. Ezek eddig a' *Bányalukaiaktól* a' leg-keservesebb tsúfalódást, kéntelenítotték ki-állani azért, hogy

Berbirből el-szaladtanak, és fa-nyelű Legényeknek, tejes-kalánoknak nevezik vala őket; most azt mondják a' *Berbiriek*: *Ládd!* a' *Belgrádiak* nem állhatk ellent *Laudonnak!* hogy állhattunk volna mi? 's hogy fogtak ti-is ellent állani? — Ugyan azon Levélben Ó-Grádiskából Okt. 26. az iratik, hogy azok az 1500 Törökök, kik ez-előtt egynéhány nappal a' *Podraznitzai* Táborból a' száraz szélek-felé ki-mozdultanak, még vizsza nem érkeztenek a' Táborba, és semmit sem-is hallunk felöllek, hól vagynak, vagy mihez fogtanak légyen. Azokhoz a' 9000-ból álló Boszniai Törökökhöz, kik a' *Travnik* Basa alatt *Podraznitzánál*, nem meszse *Bányalukához*, Táborban valának Izálva, a' híres *Skutari* Basa-is 24-ezerből álló Sergével meg-érkezett, mely tábor már most e' szerint 33-ezerből áll. Mi erről már bizonyos tudósítást vettünk; és ezen *Skutari* Basának meg-érkezése ő Felségének, és F. M. Báró *Laudonak-is* leg-ottan tudtára adatott. — A' Lembergi Levelekben egy a' Hertzeg *Kóburg* Táborából Októberben érkezett Levél találtatik, melyben az iratik: „*Bukoreszthez* közelebb mennünk, meg-tilt minket minden hadi-rendtartás és okofság; mert így mi *Braila* várát, és az ezen Vár körül táborazó vég-hetetlen sokoságú Török lovasfágot a' hátunk megett hagynok; a' pedig hasanlóképpen veszedelmes volna, a' mi már-is nagyon meg-gyengült Táborunkat két részre osztani, hogy edgyik részével *Brailát* tartsuk bé-rekesztve, a' másikkal pedig Oláh-országban bejebb mozdúljunk. A' H. *Hohenlohé* ide érkezése, ki minden órán váratik, majd meg-fogja talám

talám mutatni, mi tévősek fogunk lenni. A' mi Sergeink ugyan semmit olly szivesen nem ohajtanak, mint még egyszer a' Nagy Vezér Táborával szembe szállani; és midőn a' napokban azt hallanok, hogy a' Nagy Vezér, meg-rangyollott táborát megint gyűjtené öszve, az egész Táborunk örvend vala azon, hogy még a' harmadik győzedelmi koszorut-is fejére tenni szerentséje fog lenni. A' Nagy Vezér, mind a' maga Táborá előtt, mind a' Diványnál annyira el-vezítette hitelét és betsületét, hogy már a' maga Táborá fenyegeti a' le-tétellel, és mi kö-züllünk egy-sem kívánna ennak bőribe búvni. — Mi-vel H. *Potemkin* minden approbb Orofz hadi-teszteket magához húzott, *Repnin Oszakovhoz* indult, és *Szuvarov* az felőbb volt *Repnin* Sergit vezérli; melyre-nézve ezektől minden órán nagy híreket várunk. — Bétsben, a' mint mi-is ezelőtt jelentet-tünk vala belőlle valamit, az a' hir támodott va-la, hogy H. *Kóburg* harmad izben a' Nagy Vezér-től meg-verettetvén, sebet kapot vólna, és el-is fo-gottatott vólna; mely hogy tsupa hazugság lett lé-gyen bizonyítják azon 50 páltzák, mellyek az ezen hirt költött 2 Frantziáknak ülő-feleket a' napok-ban Bétsben mindenek' szemek' láttára meg-petsét-lék. — Bétsben közönséges hir, és már közönsé-ges Levelekben-is olvashatni ő Felségének azon ke-gyelmes Levelét, mellyet nem régiben minden tá-borazó Hadi - Vezérjeihez botsáttani méltoztatott; melynek veleje tsak ez: „Mint hogy a' mi Vezére-ink és Táboraink ebben az esztendőben, ennek kez-detétől fogva a' mái napig, az egész Világ előtt
azt

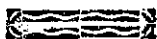
azt meg-mutatták, hogy a' mi Sergeink a' leg-jobb hadakazó fergek közzül valók; a' Hazának minden-felől, és minden alkalmatossággal olly nagy hafznára vitézkedtenek, tehát a' Vezér Urak a' leg-alkalmasabb és nyugadalmasabb Téli-szállást a' magok Sergeiknek tsinálják-ki, hogy a' fok győzedelmes tsatákban el bádgyadott nép tsendes és kellemetes téli-nyugodalmot nyerhessen magának. " Ezen Leveléből ő Felségének azt itéljük, hogy a' mi fergeink, az idő és alkalmatosság-szerint, még egynéhány alkalmas nyugadalmú helyeket az ellenség-től el-foglalván, téli nyugodalomra száll.

Egy emlékézetes történet, a' melyről a' napokban Belgrádból tudósíttatánk. A' Belgrádi vólt Basa nem régiben ezen Levelet írja *Orsovából Loudonhoz* szóról Izóra: „, Hatalmos Vezér! Tsászárodnak dífze! Némely hűséges Törökjeim nálam panaszoltának, hogy nékik 4 Afzfzonyaik hibázna, kik a' mi eljöveteleükkor minnyájon életben valának; melyből ők ugy vélekednek, hogy ezen Afzfzonyok a' Várban maradtak között találtathatok vólnának. Mint hogy az nékem első kötelelségem ezeknek panaszfzajkot meg-halgatni, kérlek tégedet, hogy ezeket botsásd-vizfza. " Ezen Levelet vévén a' Feldmarfal leg-ottan kerestetni kezdi a' Török Afzfzonyokat, és végre a' Húfzárók *Logerében* meg-találtának; hól midön rájok akadtanak vólna, a' *Profusz* lábai előtt földre borulának kérelemmel, és minden efedezéseket arra fordítják vala, hogy a' Húfzárók' Táborába meg-maradhafsanak; de a' Feldmarfal leg-ottan parantsola, hogy a' Belgrádban hátra-maradott Török *Comifsáriusoknak* leg-ottan,

tan, erga *recepisse*, kezekbe adásának, kik az *Orsovai* Basát tudósítsák a' dologról. — Azok az emberek, kik Belgrádot egészszén meg-visgálták azt erősítik, hogy ennek falai 6 hetek alatt szinte olyan állapotban léznek, ha a' dolog ugy folly, mint most, mint ennekelötte völt; de a' többi épületek, mig az előbbeni állapotra jutnak, idő telik addig. — Az itt maradott Török *Comissariusok*, a' mi Tisztjeinknek jóvállásokra, a' Törököktől Belgrádban hagyatott árus portékáknak 's más dolgoknak el adattatások végett egy Kotyavetyét tartottanak, melyre a' Zemlini 's más körül-belöl lévő lakásokat rá-hívám, az itt lévő Kereskedők igen óltson jutattanak némely portékákhoz, és ezek közzül némellyik most nagy Kapitálisra tézzen szert. — *Laudon* a' Serviában nyert Erdőkben 40-ezer öl tüzi-fát vágat.; kétség kívül Táborának némely részét Serviában jó meleg szállásón akarja teleltetni. Okt. 20-dikán már el-indúltanak vala a' napszámások az *Orsova* körül való munkára, és már az ide-való Komendánstól fel-is kéretett a' vár. Minthogy ezen várnak meg-vétele a' jövő esztendőbéli táborozásra igen hasznos, tehát a' mondatik, hogy a' mi seregink meg-határozták volna magokban, mint az Oroszok tselekedtek *Otzakoval*, hogy a' télen magokat *Orsova* alatt földbe álsák, és addig ne mozduljanak, mig *Orsovát* meg-nem veszik. — Belgrádban 30-ezer mázsa *Tzvibakat* adtanak ingyen azoknak Sertés-hizlálásra kik meg-jelentenek. — Okt. 20-dikán 's azután-is egynéhányszor nagyon meg-vala oda-le a' Duna áradva; be jól esett, hogy

már

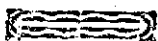

már az előtt Belgrád a' kezünknel vala. — *Orfova* eddig el-érte bizonyosan a' hamvas-szerezát, mert már Okt. 18-dikán meg-érkezett vala Temesvárra a' *Staféta* az ágyus Komendánsához azon parantsolattal, hogy 1200 bombit, és 84 mázsa port leg-ottan Szuppának felé indítsan, a' honnan Orsovához vitetik. Az *Orfovaiak* már el-kezdették vala a' lödezt, midön a' miéink még 3 mért-földnyire valónak töltek. — Meg-jegyzésre méltó; az *Orfovai Basának* leg-kedvesebb szeretője egy *Grátzi Leány*; a' *Belgrádi Basának* pedig egy született Bétsi Leány vala. A' Szültánnak *Szélimnek* leg-kedvesebb ágyasa született Frantzia, ki *Szélimnél* mindent véghez vihet. Ne tsudáljuk hát, hogy a' Török afszonyok a' Húzfárok *Logerjében* maradtak. — Már Oktob. 22-dikén a' leg-nagyobb ágyuk-is *Orfova* alatt vóltanak, azért minden órán várjuk a' Tudófitást ennek meg-vételéről. — *Ferentz Fő Hertzeg* Belgrád alatt, a' várnak ostromáról minden nap egy Levet küldött vala ő Felségének, melyben tsak leg-kilsebb ostromi munka vagy történet igazán meg-vala; valahol ezen irásában a' *Laudon* nevét emliti, mindenütt így ir rólla: az én öreg *Atyám Laudon*.

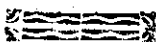
Külsőországi Tudófitások.

Frantzia-ország. „ Midön Oktob. 19-dikén Párisban, a' Fő-Püspök Palotáján az első Nemzeti-gyűlés tartaték, minden piatzokon és tágasabb útzákon parantsolatok olvasztatának fel az iránt, hogy a' néptsendesen maradjon, öszve-tsoportozni ne mérszjeljen, és a' Deputátusokat meg-betsülje; mert a'

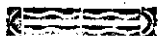
Ge.

Generál-Komendánsnak a' Királytól Rendelése va-
gyon az iránt, hogy az öfzve-tsoportozókat fegy-
veresek által széllyel-veresse: a' minthogy a' fő Püs-
pöki Palota környékén többen 10-ezer fegyveresek-
nél állanak vala, a' Városnak-is minden tizedjei-
ben a' fegyveres nép öfzve-vala gyűjtve, hogy az
első ágyu lövés jel-adásra ki-rukkolhafson. De
mind ezen előre tett rendelésekre nem vala szükség,
minthogy a' nép veztegségben maradt, melyre töb-
bet tett mind ezen előre való vigyázásoknál az, hogy
a' Király az előtt-való nap közönséges Polgár kön-
tösben minden pompa nélkül gyalog, tsak egy pál-
tza lóvén kezében, és egyedül, Hertzeg *Liancourttól*
kifirtetvén, a' *Chalio*t nevü külső Városba ki-sétált,
ottan a' viz-emelő szerszámokat és az égésre való
vizi-puskákat, mellyek 30 ölnyire fel-lövik a' vizet,
meg-nézegette: vízfza-jövet az ugy nevezett *Eliseu-*
mi mezőn 3000 nemzeti-katonákat parádében rend-
ben állva talált, kiknek soraik között ment a' Ki-
rály: az öröm kiáltás: „Eljen a' Király! és a'
vig musika az egész útban meg-nem szűnt, ekkor
látván a' nép, a' Királynak hozzájok való bizodal-
mát, hogy minden fegyveres kísérok nélkül közöt-
tök pompa nélkül jár, ugy annyira meg-szerették
a' Királyt, hogy kéfzek lettek volna mingyárt éle-
teket is érette fel-áldozni, és ez okozta nagy ré-
szént, hogy más nap tsendesen vífelték magokat.
A' Király meg-igérte a' népnek, hogy ezután min-
den Vasárnaponként a' Paradákot és a' tizedeknek
gyakorlásait meg fogja látogatni. A' Nemzeti-gyü-
lésben a' többek között ezen kérdés is fenn forgott,
hogy:

hogy: Vallyon a' Papoknak pénze és gazdagságai
 a' Nemzetet-é vagy a' Papokat illeti igazabb jus-
 sal? Ezen kérdésre még máig sem feleltek meg-
 határozó-képpen, ámbár sokan légyenek a' kik azt
 állítják, hogy inkább a' Nemzetet illeti. — Az Au-
 reliánumi Hertzeg mikor Anglia-felé utazott, Bou-
 lognéban meg-akadályoztatott az útjában; de midőn
 a' Nemzeti-gyűléstől adatott Pafussza eredetinek itél-
 tetyén szabadosan botsáttatott. E'-szerint nem min-
 den hir nélkül szökött-el Frantzia-orzágból, és a'
 Cancelláriusza azt erőlti, hogy nem sokára visszazá-
 tér: mindazáltal miért ment légyen Angliába, és
 ki-küldötte vagy hívta légyen erről semmi bizonyost
 határozni a' Párisiak sem tudnak, hanem várják
 hogy a' következés meg-mutassa. A' kenyérnek szü-
 ki Párisban most-is igen nagy: nem régiben-is egy
 Kenyér-sütőt a' lámpás-fára fel-akasztának azért,
 hogy némelleyek azt erőstették, hogy a' pintzében
 el rejtette volna a' Kenyeret, és nem akarná az é-
 hezett vásárolni kívánóknak elő adni: az után a'
 fejét el-vágták, és azt haza vitték viselőse felesé-
 gének, és azt arra kényszerítették halálnak fenyege-
 tése alatt, hogy a' férjének fejét tsokolná-meg;
 melytől a' Sütőné úgy meg-irtózott, hogy tsak le-
 roskadt és leg-ottan meg holt. Más Levelekben úgy
 iratik, hogy az Afzfony az irtozásban el-ájulván
 nem holt-meg, hanem idétlent szült, minekutánna
 nagy kinok között sokáig fetrengett volna. Meg-
 esvén pedig e' szomorú történet, a' sütőnek pintzé-
 jét fel-hányták, és ártatlannak találtatott, minthogy
 semmi el-rejtett kenyeret nem kaptanak; azért hát

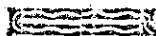

az ő fő gyilkosai közül is kettő ugyan azon lámpás karóra függesztetett, hogy másoknak világoskodjanak példájokkal. A' szegény Sütőnének pedig a' Király 5000 Piástert adatott, a' kenyér-sütésnek további folytatására. Ezen Levél az Orleansi Hercegnek Angliába meneteléről olly vélekedéssel vagon, hogy a' Frantzia Nemzet, és Anglia között lejendő szövetségnek ki-munkálódására ment volna, a' Nemzeti-gyűlésnek meg-edgyezéséből. A' Nágyidi Ujság-levél erről azt erőlti, hogy ő lévén fő indító oka a' Királyi-ház' Párisba hozatásának; minekutánna ki tudódott volna, tehát jónak tartotta elébb állani Frantzia-országból. Ugyan itt azt olvashatni, hogy midőn a' halas Afzfzonyok a' Versáliei Kastélyra rohantanak, a' Királynénak alig vólt annyi ideje, hogy a' Palástját vagy szalupját nyaka körül keritse, és a' másik szobába szaladhasson a' dühös Afzfzonyok elöl, — — —

— — — még is a' Királyné olly állhatatos bátor és biztató ortzával jelent-meg az. öfvezetődült nép között, hogy az ő Felséges jelen léte és látása azokat nem tsak meg-szelidítette, hanem mindnyájoknak szeretetését is meg-nyerte.

A' Frantzia Királyi *Cassa* egészlzen üress; sőt nem tsak, hanem már a' Királyi ezüst készületekből is mind pénzt vertenek, melyből 2 milliom 500-ezer Livra lett, és már most a' Királyi Udvar portzellánról eszik. Tsak Pensiot 40 milliom Livrát kelle tik a' Státusnak minden esztendőben fizetni. Már

most

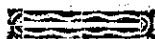
most midőn a' Nemzet azon mesterkedik, hogy a' szükségből magát ki-segittse, a' 10-dik Okt. Párisban tartott Nemzeti-gyűlésben az *Antoni* Püspök maga jóvaslá, hogy a' Papság' jószágához nyúljanak és a' adják-el; mert a' Papi jószágokból esztendőig 150 milliom a' jövedelem; a' Papok sem ellenkeznek semmit a' Nemzet' segittségében, sőt mindent önként tselekefznek, és a' Papok lésznek bizonyoson most Frantzia-országban azok, kik a' Nemzet' lábából a' töviset önként ki-fogjuk húzni; azonban itt a' jövő Fársáng bizonyoson szomorú lészzen.

A. Belgium. Hága 21. Okt. „Az innen jött, és már minden Ujság Levelekben el-terjedett tudósításokból értjük, hogy *Oirscotba* Okt. 15-dikén 3 *Brabantziaiak* érkeztenek vala, kik 6000 fegyveres népnek szállási kérvén, ennek meg-engedésével a' 6000 *Brabantziai* fegyveresek azonnal meg-érkezének. Ezen fegyveresekkel véghetetlen szekerek, eleség, ágyuk, por és fegyverek valának, ezeket, két rendbe megint más Sergek követék; és ezen sereg napról napra mondatik számoson szaparodni. Némely Ujság Levelek-szerint már ezen ugy nevezett *Páriotai*, zenebonás, hazájából fegyveresen a' szomszéd Tartományba táborazó népnek száma a' 20-ezeret meg-haladta, és szüntelen nevededik. — A' *Vestfáliai* Kerületnek *Con Directora* a' Pruszszus Király-is Generál *Slieffenek* parantsolatot adott a' *Lütikbe* való útozására bizonyos számú néppel; de ezen Vezérnek keményen meg-parantsoltatott, hogy senkihez erőszakkal ne nyuljanak, hanem ha ök-is

erő-

erőszakot szenvednének, sőt csak szóval se sértse-
nek-meg valakit. Ezen fegyveres népnek nem tziel-
ja az, hogy a' határos Belgiumbéliekről csak tud-
janak-is valamit, annál inkább, hogy magokat e-
zek' zenebonájokba elegyítsék, vagy a' *Lütikbe*
költözőket akadájoztassák, vagy segítsék. — A'
Lengyelek újra kezdettenek érzékenyülni. Most éne-
kelhetjük méltán Szt. *Dáviddal*: „*Adj békefségeket*
Uram! a' mi időnkben e' földön! A' jövő 1790-dik
esztendő-is roszszal vívelős, többet hallunk minden
órán.

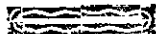
Utolsó jegyzés: „*Lejddből* Okt. 28-dikán azt
írják: Tegnap előtt vettünk Levelet *Hágából* és *Rot-*
terdámból, hogy a' Brabántziai széleken mint egy
700 gyalog és 200 lovas Tsászári fegyveresek az
erdőben magokat el-rejtvén, egy *Brabántziából* ki-
vándorló nagy sereggel fegyverre keltenek, és mint
hogy a' Pátrioták a' hadi-tudományokban gyakor-
lattanak valának, tehát a' katonáktól meg-verette-
tének és el-szélefsztetének. A' mondatik, hogy ezek
közzül sok le-aprított, és a' holt testekkel sok
szekerek érkeztenek-meg a' Hollándiai Közönséges
Társaság' földjére. *Bredából* az iratik, hogy mi-
nekutánna a' Tsászári fegyveresektől a' Belgiumi
fegyvert fogott *Pátrioták Hafselsből* el-kergettettek,
a' szabad Uradalmokba: *Gimekenbe*, *Princenhagé-*
ba, *Tzundert*, és *Rosendaútba* költöztenek. Az u-
tolsó helyen 6000 vagynak; kikkel vagyon *Abbás*
Tongerlov, és sok más fő Papok Nemzeti világi
Köntösben.

Tudósítás. Kassa 29-dik Okt.

Jelentettek az Erd. Olvasók előtt *Korabinszky* Urnak mind ki-botsátott, mind kéz alatt lévő *Lexiconjai*; mellyeknek iditséretit a' Könyvnek halzna 's szükséges vólta feljül haladja. Az 1786-dik esztendőbéli Magyar-oroszogat 's abban lévő Városokat, Falukat, az azokról való meg-jegyzéseket, földes Urakat, folyó-vizeket magában foglaltt *Lexiconja* már munkában vagon hogy Anyai Nyelvünkön ki-botsátódjon, ha az ahoz kivántató nagy költséghez képest ezen igyekezetnek elegendő fel-segállói léznek. Hogy pedig ezen *Lexicon* egyszersemind minél tökéletesebben jöjjön-ki, jelentetik azon Uraságoknak, kiknél a' F. H. K. Tanás' Rendelésére ki-dolgozott Vármegyék írva tatáltatnak, ne-terheltesenek azokat Norm. Profelsor *Wály Andrásnak* illendő vizsza-fizoláltatás mellett meg-küldeni. Igy ha mások-is, mint méltóságos *Szirmay Antal* Ur az Eperjefi Királyi Itéllő-tábla' Préfelse Zemplin Vármegyével, mellyet maga dolgozott vala-ki, kedveskedik, és T. *Fejérvári Antal* Ur, ugyan azon Tábla' Alselsora Sáros Vármegyével a' Könyvet tökéletességére segéllik; kétség kívül lehet reményleni, hogy ezen Könyv sok fogyatkozástól megtisztultt lesz.

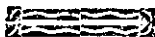
Nagyot nyernek azzal az Olvasók, a' Nemes Familiák, a' Tanítók és Tanulók, sőt minden a' ki Hazáját közelebből esmerni akarja. Ezen-feljül kérettetnek mindenek, kik előtt ez a' Hazánkat elő-adó *Lexicon* kedves, ha Familiájokat, Jofzágokat, vagy egyéb nevezetéseket akarnak bé-ik-tát

attatni ne fajnálják azt mind közönségesíteni, mind a' nevezett Íróhoz meg-küldeni, minden a' mi tsak méltónak találtatik, hiven bé-fog nyomtattatni.

Kérettetnek kiváltképpen minden Litterátor U-rak, kik Hazánkban akár melly Nyelven a' Tudományokat munkájokkal öregbitik: nem különben azok, kik Anya-nyelvünk' elő-vitele mellett fáradoznak, sőt tulajdon költségekkel pótolják azt; ne terheltessenek Hazájokat, születések' idejét, Charactereket, ki-botsátott Könyvek' tizmjait, 's egyéb nevezetefségeket, hogy a' következőség előtt ezen Lexiconban-is halhatatlanok maradjanak, mint a' több Tudósítók francózva meg-írni.

Azok' kedvéért, kik ezt a' Lexicont nem ismerik, 's felölle ez ideig nem értekeztek, vagy arra módjok sem adódott, noha az ujjabb Erdély-országáról 'sat. nyomtatandó Lexicon Tudósításában lehetőképpen jelentetett az illy Könyv' foglalatja, így világosíttatik. Fel-lehet p. o. ezen Lexiconban találni a' betük' rendi-szerint akármelly Város és Falut, hol fekszik? Mellyik Vármegyében? Mitsoda Természet' javával birt? Ki bírja? Mellyek azon Familiának nevezetefségei? Mitsodás és hány Valású emberek lakják? Azok mely élet' nemével élnek? Mennyi mezszeségre fekszik, egy vagy más nevezetes Helységtől? Mitsoda megjegyzésre való dolgok vagynak benne, vagy a' földes Uraság, vagy a' Lakosok, vagy a' Helység részéről? Mellyik folyó-viz folyja határát? Arról mit lehet megjegyezni? 's a' t. Mellyik Magyar vólna az, a' kit ezen Könyv nem interessálna! E' mellett egy

föld' kép (mappa geografica-is) lefzsz e' Könyvhez tartozó, minden Magyar-orzági Várafokkal, Falukkal, folyó-vizekkel, Posta-mért-földekkel ékefitve, mellyen az egész Magyar-orzágot képzelni lehet.

Ugyan ezen Lexicon ujabb ki btsátója Professor *Wály András*, adott ez idén-ki két Könyvetskéket ilyen tzimek alatt:

I. A' *Norma* és *Levél-író* az az: A' Nemzeti Oskolák' Mivólta, Tulajdonsága, Érdeme, Hafzna, a' Nemzeti-Tanítók meg-kivántató tehettségei, Normalis-tanítás' módja; a' külömbb-féle Levelek ne-meire fel-fegéllő szabások példákkal világositva, Utasító Levelek vagy Alsignátiók, Quietántiák, Recepifsék, Tört-Levelek, Testamentomok' irására vezető rövid út-mutatás. Kafsán 30 kr.

II. Keresztyén' érzékenységei. Az Udvari Tanátsot *Wieland* Ur munkái közzül. Kafsán 20 kr.

A' méhélsz Könyv és *Eleonore* nem fognak ki-nyomtatátni; ez bizonyos okokra való nézve, ama tzéljában pedig meg-előztetett a' Fordító.

Kérettetnek a' *Lexicon* elő mozdítása végett:

Bétsben: Nemes *Szatsvay Sándor* Ur.

Budán: Nemes *Kovátsévits Márton* Ur a' Felséges Helytartó Királyi Tanátsnál Indicans.

Debretzenben: *Imre János* Ur.

Eperjefen: T. *Fejérvári Antal* Ur, az Eperjefi Táblánál Alsefsor.

Györött: *Müller Ferentz* Ur,

Kállóban: N. *Oláh Mihály* Ur Regiftrátor.

Komáromban: T. T. *Pétseli Jofef* Ur Prédikátor.

Maros Vásárhellyen: Mltgos. Confil. *Aranka* Ur.

Miskóltzon: T. T. *Komjathi Abrahám* Ur, Professor.

Nagyváradon: T. T. *Verner Jakab* Ur, a' Nemzeti Oskolák' Királyi Inspector.

Rima - Szombaton: T. T. *Szöke Ferentz* Ur, Prédik.

Sáros - Patakon: T. T. *Szombati János* Ur, Profess.

Szebenben: T. T. *Benkő Jöfesz* Ur, Préd.

Szikfzón: T. T. *Szathmáry Jofef* Ur, Préd.

Veszprémben: T. T. *Horváth Sámuel* Ur Préd.